

**Goede Vrijdag 2017
in de Oude Synagoge
m.m.v. Aqua Vitae**

Jezus draagt het kruis: schilderij uit de voormalige Theresiakerk

Man van smarten

Mens van Licht

Kruisweg in de oude Synagoge

*In de synagoge is alles kaal en somber; de verlichting is schaars.
We zijn als gelovigen samengekomen om te gedenken, het lijden en sterven
van de Heer.*

De veertien kaarsen die branden verwijzen naar de veertien kruiswegstaties

Gebed

V: Vader,
uw Zoon Jezus heeft op het moeilijkste moment van zijn leven tot U
gebeden met de woorden:
'God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?'
Maar nooit was U Hem zo nabij, dan toen Hij deze woorden sprak.
Wij vragen U:
Geef dat wij U nabij weten, wanneer wij ons verlaten voelen,
wanneer wij lijden, wanneer wij het niet meer zien in de donkere nacht.
Laat voor ons het Kruis van uw Zoon een teken zijn,
dat het leven de dood overwint, dat sterven aan ons zelf, leven betekent
voor de ander.
Dan zullen wij met uw Zoon worden verheerlijkt.
Hij die nu al bij U is tot in eeuwigheid.
Amen.

Lied: Veertig dagen

Veertig dagen de woestijn: vasten, vechten, bidden,
nachten die als dagen zijn, zwijgen van de zinnen,
om onverbloemd en naakt, diep in het vlees geraakt,
zijn ziel te vinden.

Veertig dagen de woestijn: kwade droomgezichten.
Zal hun duivelse venijn, deze mens ontwrichten?
Hij zal dat kwaad weerstaan en vrij van aardse waan
op God zich richten.

Veertig dagen de woestijn: afzien en bezinnen,
waken voor gerechtigheid, vrede die we winnen,
ons voedsel meer dan brood, de opstand uit de dood,
het leven vinden.

1^e statie: Jezus doodvonnis

'Zij schreeuwden: 'Weg, weg met Hem! Kruisig Hem...' Toen leverde Pilatus Jezus aan hen uit om de kruisdood te ondergaan.'

L: Jezus had die avond, met zijn vrienden, de maaltijd gevierd.
Het onraad loerde, de spanning was ondraaglijk.
Hij wilde alleen zijn en ging de tuin in om te waken en te bidden.
Daar streed Hij zijn strijd, alleen en in stilte.
In al zijn verlatenheid zocht Hij kracht bij God,
op wie Hij met hart en ziel vertrouwde.

Met groot machtsvertoon haalden ze Hem op.
Ze konden Hem eigenlijk nergens van beschuldigen:
Hij was altijd zo goed geweest, zo intens begaan met mensen.
Die hielden van Hem, luisterden graag naar Hem.
Er ging iets van Hem uit, een vernieuwende kracht.

Juist daarom werden de leiders jaloers en bang:
Hij kreeg teveel aanhang.
Zo zouden zij hun macht verliezen.
Daarom wilden zij, hoe dan ook, zijn dood.

Ze brachten Hem voor de Romeinse landvoogd Pontius Pilatus,
maar ook die vond geen schuld in Hem.
Toch veroordeelde hij Hem ter dood, omdat hij hogepriesters en
leiders niet tegen zich in wilde nemen.

Meditatie

V: Een vrijdag, zo gewoon, maar toch zo anders dan andere dagen.
Die dag lieten mensen Jezus in de steek.
Ze kozen zoals altijd als het erop aankomt, de kant waar volgens hen

het zwaartepunt van de macht lag.

Ze gaven toe aan kortstondig voordeel, volgden de weg van de minste weerstand.

Daarmee echter borgen ze hun dromen op, gomden ze de visioenen van een andere toekomst in een nieuwe wereld uit.

Toch had Jezus hen aangesproken, begeesterd, kracht gegeven die hen boven zichzelf uit tilde.

Hij had het misschien wel zien aankomen, toen de menigte bleef vragen om brood, toen Petrus bij tegenwind en storm zijn eigen ongeloof ervoer en de onwil om te kijken vanuit Gods ooghoek.

Het is van alle tijden: ook wij laten Hem in de steek, leggen zijn lot in handen van gewetenloze mensen die de dood in zich dragen.

Verstilling

Gebed

*A: Vader,
geef ons kracht en moed
om ons geweten te laten spreken
en onze angst te overstijgen,
opdat wij nooit mensen laten vallen
of veroordelen zoals men
met uw Zoon heeft gedaan.
Amen.*

Eén kaars wordt gedoofd

Bach koraal:

Ich bin's, ich sollte büßen, an Händen und an Füßen
gebunden in der Höll
Die Geißeln und die Banden und was du ausgestanden,
das hat verdienet meine Seel.

2° statie: Jezus kruis

'Zelf zijn kruis dragend trok Jezus de stad uit naar Golgotha.'

L: Jezus zou de kruisdood sterven.

De menigte had erom geroepen:

‘Aan het kruis met Hem’.

Pilatus had gesproken.

Er was geen ontkomen aan.

Een groter schande was niet denkbaar:

een Jood aan het kruis.

Erger kon niet, want de dood aan het kruis, zo luidde de wet, was een dood, die alleen slaven moesten sterven, wanneer zij een misdaad hadden begaan.

Jezus was onschuldig, dat was eigenlijk iedereen duidelijk, maar toch moest Hij de kruisdood sterven.

Dat kruis moest Hij zelf dragen.

Terwijl de mensen langs de kant toekeken, hoe Hij werd vernederd, droeg Hij zijn kruis de berg op, zonder verzet, zonder klagen, Hoe zwaar, maar ook hoe groots!

Meditatie

V: Is het kruis dat vandaag op de schouders van mensen wordt gelegd niet het verlies van zin in het leven door het gevoel van verlatenheid en het gemis aan liefde?

Is het verlies van waardering en menselijke waardigheid niet een kruis dat mensen kwetst en angstig maakt, dat mensen op onrechtvaardige manier doet lijden?

Zijn velen niet genageld aan de balk van het onbegrip en de vernedering, van de onverschilligheid en de uitzichtloosheid?

Is de Heer niet degene die ook vandaag in lijdende en kleine mensen zijn kruis opnieuw opneemt en in medeleven en solidariteit mee op weg gaat naar degene die men noemt ‘de God van de nabijheid’?

Verstilling

Gebed

*A: Vader,
Gij zijt ons nabij,
vooral op momenten van pijn en machteloosheid.
Geef ons uw kracht om ook anderen
nabij te zijn wanneer het kruis hen treft.
Amen.*

Eén kaars wordt gedoofd

3° statie: Jezus valt

*‘Heer God, ik ben bezweken.
Gij waart mij te sterk.
Ik kan niet tegen U op.’*

L: Maar het kruis was zwaar, zo loodzwaar en de weg door de stad, omhoog de berg op, zo moeilijk begaanbaar en eindeloos lang.

Hij kon het niet meer houden.
Languit lag Hij, het kruis bovenop Hem.
Onmenselijk en toch, Hij moest verder.

Jezus was doodop, volkomen uitgeput.
Heel de nacht was er met Hem gespeeld en wat hadden ze er plezier in; ze hadden hem geslagen, Hem tot bloedens toe gegeseld en of dat nog niet genoeg was, Hem, tot groot vermaak van omstanders, intens vernederd en bespot.

Niemand, die medelijden met Hem had, geen mens, die voor Hem opkwam, geen sterveling, die Hem hielp zijn lot te verzachten.

Wat moet Hij zich eenzaam gevoeld hebben, alleen en verlaten...
maar toch niet door U?

Meditatie

V: De geschiedenis wordt over het algemeen verteld door diegenen die het

gemaakt hebben.

Winnaars in conflicten en oorlogen doen alles om hun faam te vereeuwigen.

Ze bewaren documenten en eretekens, richten monumenten op.

Hun naam wordt vermeld in geschiedenisboeken en nieuwsoverzichten.

Het zijn de winnaars die met de trofee gaan lopen.

Maar geen winnaars zonder verliezers, overwonnenen.

De gevallenen, de kleine mensen, wie zal hen gedenken?

De losers in onze maatschappij, wie heeft daar oog voor, wie bewaart hun namen?

En wie durft te denken aan de oorzaken van hun miserie en lijden?

Schuld wordt verzwegen, men spreekt van *collateral damage*.

Toen Jezus viel, werd hij één van hen, een loser.

We gedenken deze gevallene opdat we nooit zouden berusten in het noodlot.

Verstilling

Gebed

A: Vader,

wij bidden U om moed

om verder te durven gaan

en ons niet blind te staren

op wat onzeker maakt en verlamt.

Wij bidden om hoop opdat wij telkens

nieuwe wegen durven gaan.

Wij bidden om vertrouwen in de

toekomst die altijd weer voor ons ligt.

Amen.

Eén kaars wordt gedoofd

4e statie: Zijn bedroefde moeder

‘Er waren daar ook vrouwen

die Hem vanaf Galilea gevolgd waren...

en onder hen bevond zich Maria, zijn moeder.’

L: Langs de weg stond zijn moeder.

Ze kon het niet aanzien, maar toch... ze kon ook niet wegblijven.
Ze wilde Hem nabij zijn, bij Hem in de buurt blijven.

Ze keek naar haar kind, dat zij gedragen had en opgevoed.
Zij zag haar zoon, die zij samen met Jozef, de liefde had
voorgeleefd en die op zijn beurt, de liefde zelf was geweest.
Zij zag hoe de mensen werden opgehitst.
Ze voelde hoe de haat groeide en hoe weerloos Hij was,
hoe kwetsbaar.

Wat moet er door haar heen zijn gegaan?
Maar wat kon ze doen?

Zij leed met Hem mee en hilde in stilte.
Wie kon de pijn in haar hart voelen, wie haar verdriet delen?

Meditatie

V: Hoeveel lijden moeders kunnen dragen, weet niemand.
Het moet wel aanzienlijk zijn, want hoezeer deelt een moeder niet in het lijden
van haar kinderen?
Hoe vaak wordt zij niet vernederd door de mislukking van haar geliefden?
In deze mannenwereld worden vrouwen en zeker moeders vaak achteruit
gesteld.
Maar hoe vaak gaat men in radeloosheid niet terug naar moeder, als degene
die begrijpt, altijd helpt en draagt?
Moeders zijn diegenen die de ogen neerslaan en zwijgen.
Hun hart blijft open ook al spreekt het verstand een andere taal.
Ook nu nog staan vele Maria's diepbedroefd aan de kant van de weg...
en lijden mee.

Verstilling

Gebed

A: Vader,
uw, Zoon werd verlaten
door zijn vrienden en volgelingen.

*Maria echter bleef Hem nabij.
Laat ons naar haar voorbeeld
ook ons hart altijd geopend houden
voor alle mensen die te lijden hebben.
Amen.*

Eén kaars wordt gedoofd

Bach Koraal

Wer hat dich so geschlagen, mein Heil und dich mit Plagen
So übel zugericht?
Du bist ja nicht ein Sünder, wie wir und unsre Kinder
Von Missetaten weisst du nicht

5e statie: De solidaire Simon

*‘Toen zij Hem wegvoerden, hielden
zij een zekere Simon aan, een man
uit Cyrene, die van het veld kwam;
hem belaadden ze met het kruis
om het achter Jezus aan te dragen.’*

L: Omdat zij Jezus levend wilden kruisigen, zochten de soldaten iemand, die het kruis een poosje kon helpen dragen.
Ze keken de menigte rond en zagen een man, die naar hun mening sterk genoeg was.
Ze dwongen hem het kruis te helpen tillen.
Hij heette Simon en kwam uit Cyrene.

Wat zal hij gedacht hebben, toen hij gedwongen werd de zware last van Jezus te helpen verlichten?
Was hij boos of werd hij toch door medelijden bewogen?

Hoe zal Jezus dat hebben ervaren, Hij die nooit gedwongen hoefde te worden om mensen te helpen, Hij, die altijd en overal weldoende rondging, wiens hele leven in het teken stond van ‘er-zijn-voor-anderen’
Hoe moet Hij zich gevoeld hebben?

Meditatie

V: Wie was die Simon?

Een totaal onbekend en onbelangrijk iemand, om het even wie.

Het had jij of ik kunnen zijn.

Wellicht was zijn naam nooit in de geschiedenis bewaard gebleven, had niet toevallig het kruis zijn pad gedwarst.

Onder dwang werden zijn ogen geopend voor het lijden van de medemens.

Hij werd uit zijn rust gehaald, verplicht solidair te zijn.

Hoeveel lijden moet ons pad nog kruisen, op straat, op televisie, in de buurt, kerk of zelfs eigen familie of gezin voordat wijzelf de weg gaan van de solidariteit?

Verstilling

Gebed

A: Vader,

vaak staan wij aan de kant van de weg
toe te kijken zonder iets te doen.

Wij zien hoe vele mensen lijden
en het leven nauwelijks aankunnen.

Laat ons er toch nooit onverschillig
aan voorbijgaan, maar geef ons moed
om te helpen.

Amen.

Eén kaars wordt gedoofd

6e statie: Veronica

*‘Een vrome vrouw
droogde Jezus’ aangezicht af.’*

L: Tussen de menigte stond Veronica.

Zij kende Jezus en wist hoe goed Hij altijd voor de mensen was geweest.

Haar hart kromp ineen, toen ze Hem zo zag strompelen.
Ze had zo'n medelijden met Hem, maar wat kon ze doen?
Ze vond het vreselijk Hem zo te zien.
Hij, die zelf zoveel mensen had geholpen, liep daar zo hulpeloos, zo
volkomen weerloos.
Heel zijn gezicht zat onder het bloed van het vallen.
Ze kon het niet langer aanzien.

Ze nam haar doek en met alle moed en kracht die ze in zich had,
baande ze zich een weg door de menigte.
Daar stond ze voor Hem.
Jezus keek haar aan, zijn ogen vol tranen, zijn gezicht nat van het zweet.
Voorzichtig droogde ze het af.

Meditatie

V: Steeds weer zijn er mensen die uit de rij stappen.
Zij verlaten de vastgestelde weg en gaan radicaal andere wegen.
Zij zijn uitdagend omdat zij wijzen op de fouten en tekortkomingen in onze
manier van leven.
Zij spreken aan door hun eenvoud en zuiverheid van handelen.
Zij stellen ongecompliceerde tekenen van nabijheid.
Zij lenigen nood zonder berekening.
Zij stellen niet de vraag van schuld of onschuld, goed of kwaad, zij zien alleen
de mens die lijdt en nood heeft aan hulp.

Verstilling

Gebed

A: Vader,
wanneer we de tranen wegwissen
van het gelaat van mensen,
wissen we dan niet uw tranen weg?
Wanneer we ondersteunen die dreigen
te vallen, maken we dan niet uw last
tot de onze?
Geef ons uw Geest die ons helpt te zien

*waar het op aankomt in onze wereld.
Amen.*

Eén kaars wordt gedoofd

7e statie: Opnieuw vallen

‘Jezus is onderweg verschillende keren gevallen’

L: Na een tijdje vonden de soldaten dat Jezus genoeg geholpen was.
Nu kon Hij zijn kruis wel weer alleen dragen.
Dus stuurden ze Simon weg.
Was die blij dat hij kon gaan?

Ze schreeuwden Jezus toe, door te lopen, maar Hij kon haast niet meer.
De weg was zo zwaar, allemaal losse keien en het ging maar omhoog.
Telkens gleed Hij uit.
Hij kwam bijna niet vooruit.
Tenslotte viel Hij opnieuw, voorover, languit met zijn gezicht op de grond,
het zware kruis bovenop Hem.

Maar de soldaten hadden haast.
Wat kon het hen schelen, ze wilden door.
Geen van hen had medelijden met Hem.
Hoe ongelooflijk wreed kunnen mensen zijn, wanneer zij de kans krijgen
om de baas te spelen, om hun macht te misbruiken.

Meditatie

V: Wie blijft er bij jou als je nog eens valt?
Eenzaam zijn, het gevoel hebben dat niemand je begrijpt, je verlaten voelen
terwijl je je in feite te midden van andere mensen bevindt.
Het kan je overkomen op school, waar je buiten de groep valt, in een
woonblok, waar ieder voor zichzelf zorgt en niet weet wie zijn buur is.
Het kan op een feestje gebeuren, waar iedereen ontzettend veel plezier heeft
en jij je doodongelukkig voelt.
Je hebt als het ware het contact met medemensen verloren.
Hoeveel eenzaamheid is er niet in sociale instellingen, bejaardentehuizen,

ziekenhuizen, om niet te spreken van gevangenen.

Vaak is eenzaamheid en verlatenheid gevolg van mislukking en lijden, zeer zeker is het er vooral de oorzaak van.

Verstilling

Gebed

A: Vader,

Gij hebt gezegd:

'Ik verlaat je nooit, Ik ben dicht bij je.'

Doe uw woord dan gestand.

Wees een stem voor mensen

die zich eenzaam en verlaten voelen.

Wees teken van hoop en leven,

een nieuwe kracht en horizon,

wees hemel en aarde.

Amen.

Eén kaars wordt gedoofd

Bach Koraal

Befiehl du deine Wege und was dein Herze kränkt
der allertreusten Pflege dess,der den Himmel lenkt
der Wolkenluft und Winden gibt Wege, Lauf und Bahn,
der wird auch Wege finden, da dein Fuss gehen kann

8e statie: De vrouwen van Jeruzalem

'Een grote menigte volgde Jezus.

*Onder hen veel vrouwen die zich op de borst
sloegen en over Hem weeklaagden.'*

L: Langs de weg door de stad Jeruzalem stonden een paar vrouwen te huilen.

Ze waren dikwijls bij Jezus te vinden geweest, hadden Hem gehoord en ook gezien, hoe Hij mensen altijd had geholpen.

Ze konden niet aanzien, hoe Hij nu zo werd weggevoerd.

Ze hadden zo'n medelijden met Hem, dat zij hun tranen niet konden bedwingen.

Jezus hoorde hen huilen en toen Hij voorbij hen kwam, bleef Hij een ogenblik staan en keek hen vriendelijk aan.

Hij had met hen te doen.

De vrouwen wisten niet wat hen overkwam, Jezus die zelf zoveel te lijden had, had medelijden met hen.

Toen zei Hij iets heel merkwaardigs.

Hij zei: 'Huil maar niet om mij.

Huil maar liever om jezelf en om je kinderen.'

Meditatie

V: Wie zelf niet geleden heeft, wat weet hij?

Lijden wordt als de pest geweerd uit onze samenleving.

De schijn wordt opgehouden dat lijden onnodig is en kan vermeden worden.

Alles doet men om lijden te verstoppen.

Toch zien we in de media dagelijks mensen die lijden, vaak onschuldig en ongewild.

Soms is het lijden hen door andere mensen aangedaan.

'Als je op het verkeerde moment op de verkeerde plaats bent...'
zeggen mensen.

Mensen vluchten in pepmiddelen, drank of drugs.

Pillen moeten depressies verhinderen, therapieën mensen staande houden.

Zelfhulpgroepen moeten hulp van anderen vervangen.

Als lijden echt dichtbij komt, sluiten mensen vaak de ogen.

Blijkbaar ziet slechts degene die zelf lijdt het lijden van anderen en is alleen hij in staat om te troosten en echt te helpen.

Verstilling

Gebed

***A: Vader,
uw Zoon heeft zijn lijden***

*kunnen vergeten bij het aanschouwen
van het verdriet van anderen.
Geef dat wij ook onszelf kunnen
vergeten in ongeveinsd medeleven
met wat anderen te dragen hebben.
Amen.*

Eén kaars wordt gedoofd

9e statie: Vallen voor de derde maal/Naakt en schamel

*‘Alvorens Calvarie te bereiken, viel Jezus voor de derde maal.’
‘Al dobbelend verdeelden zij zijn kleren’*

L: Verder moest Hij, de soldaten kenden geen genade.
Maar Hij kon niet meer en weer viel Jezus!
Wat kon het hen schelen.

Hij was aan het eind van zijn krachten en het kruis was zo zwaar en
de tocht onmenselijk.
Maar niemand hielp Hem nu nog:
Hij moest en zou zijn kruis zelf dragen tot helemaal naar boven.
Op de Calvarieberg zouden ze Hem kruisigen, samen met twee misdadigers.

Uiteindelijk kwamen ze boven.
Daar trokken ze Hem zijn kleren uit.
Alles namen ze Hem af, ook dat prachtige grote kleed, dat Maria zelf voor
Hem geweven had.
Ze vonden het zonde om dat in stukken te scheuren.
De soldaten overlegden met elkaar wat ermee te doen en besloten er samen
om te dobbelen.
Om beurten gooiden ze.
Wie zou er winnen?

Meditatie

V: Mensen blijven mensen, mensen vallen, hervallen, telkens weer.
Tot ze de kracht niet meer hebben om opnieuw op te staan.

Het overkomt ook Jezus: Hij wordt solidair met de minsten, met hen voor wie geen toekomst meer bestaat.

Jezus wordt in het diepste van zijn persoon vernederd: wie blijft vallen kan geen aanspraak maken op titels, laat staan op goddelijke kracht.

Het kruis wordt een persoonlijke vernedering, niets blijft over van wat ooit zijn grootheid uitmaakte.

Hij is niet meer in staat te handelen met de overtuiging waarmee Hij voordien handelde.

Dit lijden kan niet meer verklaard worden, kan geen betekenis meer krijgen.

De dood haalt het leven in.

Ook nu worden mensen beroofd van alles wat hun menszijn uitmaakt.

Ook nu nog verliezen mensen hun waardigheid, wordt hen hun privacy ontnomen en gaan zij over ieders tong.

Zij worden als het ware ontbloot opdat men met hun schamelheid kan spotten.

Want zolang je de aandacht op anderen richt, let niemand op wat je zelf doet.

En wanneer mensen zo misbruikt zijn, worden zij weggeworpen, wordt hun naam als iets verfoeilijks uit de samenleving gebannen.

Zij blijven eenzaam achter, nauwelijks nog een mens.

Verstilling

Gebed

***A: Vader,
wij bidden voor mensen
die mislukken in het leven,
voor hen die hun lot
niet langer kunnen dragen,
voor hen die zich vernederd voelen
en weerloos zijn.
Laat ons nooit vergeten
dat zij uw kinderen zijn,
gevormd naar uw beeld en gelijkenis. Amen.***

Eén kaars wordt gedoofd

10° statie: Gekruisigd

*‘Wij verkondigen een gekruisigde Christus,
voor Joden een aanstoot,
voor heidenen een dwaasheid.’*

L: Toen sloegen de soldaten Hem aan het kruis.

Dat deed vreselijk pijn.

Niemand had medelijden met Hem.

Toch klaagde Jezus niet, sterker nog midden in die onmenselijke omstandigheden, bleef Hij trouw en bad voor de mensen die hem dit aandeden.

Hij zocht steun bij God, die Hij altijd zijn Vader had genoemd.

Hij zei: ‘Vader, neem het hen maar niet kwalijk, ze weten niet wat ze doen.’

Ze doopten een spons in zure wijn, staken die op een hijsopstengel en gaven hem dat te drinken.

Zo dachten ze de pijn wat te verzachten, maar dat hielp nauwelijks.

Daar hing hij tussen de misdadigers in, de mens die de liefde zelf was geweest.

Meditatie

V: In alle gekruisigden van de geschiedenis wordt Jezus nog steeds gekruisigd.

In de miljoenen mensen die elke dag opnieuw honger lijden, in al wie aan onmenselijke arbeidsvoorwaarden wordt onderworpen.

Hij wordt gekruisigd in alle oorlogsslachtoffers en in al wie veroordeeld is om aan het ziekbed gekluisterd te blijven.

Hij wordt gekruisigd in de gemarginaliseerden van de grootsteden, in al wie gediscrimineerd wordt omwille van armoede, ras, geaardheid of geslacht.

Hij wordt gekruisigd in wie vervolgd wordt om zijn protest tegen onrecht, in wie wordt gedwongen te handelen tegen zijn geweten in.

Hij wordt gekruisigd in wie alles moet achterlaten op de vlucht en moet bedelen om een papier dat recht geeft op een menswaardig bestaan.

Hij wordt gekruisigd in wie gedwongen wordt om de waarheid te verbergen.
Ook vandaag wordt Jezus teveel keren gekruisigd.

Verstilling

Gebed

A: Vader,
Gij zijt in ons midden geworden
als iemand die zichzelf niet redden kon:
dwaas, ontwapend en gekruisigd.
Leer ons handelen voorbij ons eergevoel
en onze vooroordelen,
leer ons leven volgens uw wijsheid.
Amen.

Eén kaars wordt gedoofd

Bach Koraal

O Haupt voll Blut und Wunden, voll Schmerz und voller Hohn.
O Haupt zu Spott gebunden mit einer Dornenkron.
O Haupt, sonst schön gezieret mit höchster Ehr und Zier,
jetzt aber hoch schimpfieret: gegrüßet seist du mir.

11e statie: Sterven

‘Mijn God, mijn God,
waarom hebt Gij mij verlaten?...
Daarop slaakte Jezus een luide kreet
en gaf de geest.’

L: Het was omstreeks het derde uur.
Iedereen hield de adem in, want het werd angstig donker.
Een diepe duisternis viel over heel het land.
Alle licht leek verdwenen.

Dat uur stierf Jezus; het lijden had lang genoeg geduurd.

Zijn laatste woorden waren: ‘Vader, in Uw handen beveel ik mijn Geest’.
En: ‘Het is volbracht’.

Meditatieve muziek: Pie Jesu (Chr. mannenkoor Vroomshoop)

Onder het kruis stond zijn moeder, ze was Hem trouw gebleven tot het allerlaatste moment.

Er stonden ook soldaten.

Eén van hen werd diep getroffen door het gebeuren en zei:
‘Deze mens was waarlijk de Zoon van God.’

Meditatie

V: Je krachten begeven en je weet: dit is het einde.

Je zegt: ik kan niet meer.

Je voelt: heeft het wel zin?

Maar je moet verder.

Je strompelt, je valt, je gaat...

En elke stap doe je duizendmaal in het hart.

Het leven van de mens is een lange weg die slechts stap na stap wordt
afgelegd.

De laatste stap doe je alleen.

Er is de dorst naar het leven, het roepen en het zuchten: geen mens, geen
vriend, geen God nabij.

Er is het schreeuwen in het donker: ‘Vader waarom hebt Gij mij verlaten?’

Er is het uitbidden van zijn leven: het is volbracht.

Verstilling

Gebed

A: Vader,

naar wie zouden wij gaan?

*Geen geld, macht of genot blijven duren,
schenken vervulling ten einde toe.*

Leid ons op de weg

van uw vrede, geluk en liefde,

zodat wij mens worden, ten volle.

Amen.

Eén kaars wordt gedoofd

12e statie: Van het kruis genomen

*‘Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder,
de zuster van zijn moeder, Maria de vrouw
van Klopas en Maria Magdalena.’*

L: Jozef van Arimatea was in het geheim, uit vrees voor de Romeinen, een leerling van Jezus.

Hij ging naar de landvoogd en kreeg het, na veel aandringen, van Pilatus gedaan om het lichaam van Jezus, nog vóór de Sabbath, te mogen begraven.

Dat was immers volgens de Joodse traditie, voorschrift.

Voorzichtig haalde hij, met de hulp van een paar anderen, het lichaam van Jezus van het kruis en legde het toen in de armen van zijn diepbedroefde moeder.

Voorzichtig nam Maria zijn hoofd in haar handen.

Wat moet er door haar heen gegaan zijn, haar kind, hoe was dit mogelijk!

Hoe kunnen mensen zo wreed zijn.

Meditatie

V: Bij de dood valt alles stil.

De strijd houdt op, het verzet ebt weg.

Een overledene vraagt steeds om heilig respect en eerbiedige stilte, ook al betreft het een persoon die verworpen of verwenst was.

Wij staan voor een mysterie.

Het gaat de macht van de mens te boven te beslissen over de laatste zin van het leven.

Het leven keert terug naar Hem die de sleutel, het antwoord op vele vragen in handen heeft.

De dood mag niet het laatste woord hebben over het leven, wanhoop mag niet de levensgezel zijn van de mens.

Er moet een laatste zin zijn die definitief is, omwille van hen die vrijwillig zichzelf uit handen geven opdat anderen zouden leven.

Verstilling

Gebed

***A: Vader,
Gij die geen naam vergeet,
geen mens veracht, laat nooit toe
dat de dood het laatste woord heeft.
Wees Gij voor allen die sterven
steeds opnieuw bron van leven.
Amen.***

Eén kaars wordt gedoofd

13e statie: Een graf

***‘Jozef van Arimatea legde het lichaam
van Jezus in een graf dat in de rots
was uitgehouwen en rolde een steen
voor de ingang ervan.’***

L: Jozef van Arimathea was een rijk man.
Hij had voor zichzelf al een graf laten uithakken in de rotsen.

Hij wilde het graag voor Jezus afstaan.
Zo konden zijn vrienden hem daarin begraven.

Vlug wikkelden ze zijn lichaam in witte doeken en legden het voorzichtig in het graf.
Ze rolden er een zware steen voor, zodat het goed afgesloten was.
Toen gingen ze, zo snel mogelijk, naar huis om nog voor het donker, voor de Sabbath begon, thuis te zijn.

Na de Sabbath zouden ze terugkomen, zo hadden ze met elkaar afgesproken.

Dan zouden ze, zoals men in die tijd gewoon was, het lichaam van Jezus balsemen.

Meditatie

V: Een graf is een plek van gedachtenis,
van serene stilte gevuld met verhalen van mensen.

Wat rest zijn herinneringen, beelden en verhalen, anekdotes soms.

Maar ook datgene wat blijft, datgene wat de overledene ons heeft nagelaten en voor ons testamentaire waarde heeft: een voorbeeld, een levensstijl, woorden en waarden.

Het wordt aan ons toevertrouwd opdat wij het als onze opdracht zouden zien.

Opdat wij in hun geest hun werk niet zouden laten verloren gaan, maar verder zouden zetten.

Jezus' testament is Gods droom in onze handen.

Verstilling

Gebed

A: Vader,
in de verborgenheid van het graf
is uw Zoon verdwenen.

Moge Hij in ons de hoop levendig houden op Pasen,
ons doen uitzien naar de dag
van de vervulling en ons aanzetten
tot krachtdadig leven in zijn spoor.

Amen.

Eén kaars wordt gedoofd

Bach Koraal

Wenn ich einmal soll scheiden, so scheid nicht von mir.

Wenn ich den Tod soll leiden, so tritt du dann herfür.

Wenn mir am allerbängsten wird um das Herze sein,

so reiss mich aus den Ängsten Kraft deiner Angst und Pein.

14° Statie

L: Ze hadden Jezus achtergelaten in het graf.

Ze moesten wel, op Sederavond moesten ze immers binnen zijn.

Dan hielden ze samen het Sabbath-maal en werd er gedankt, gezongen en gebeden.

Ook op die bewuste, trieste vrijdagavond, want:

‘Zes dagen werken en de zevende dag zult gij vrij zijn,’ zo hadden ze geleerd en ook: ‘Het werd avond en morgen: de zevende dag.’

De zevende dag was heilig; dat was de dag van vrij zijn, van kind van God zijn.

Wie kon vermoeden, wat hen te wachten stond; overzien welk een goddelijke dag er na die menselijke, dood-zaaiende zesde dag zou komen?

Wie kende Gods geheimen en vermoeden dat liefde sterker is dan de dood?

Geen steen toch, die bestand is tegen Gods levenwekkende kracht!

Meditatie

V: ‘Is er leven na de dood?’

Het is de vraag die ieder mens in haar of zijn leven stelt, maar niemand weet het antwoord.

Wat we wel hebben is het geloof en de overtuiging van mensen, die rond Jezus hebben gestaan en die aan den lijve ervaren hebben dat Hij leeft.

Dood is zij, maar méér dan ooit leeft zij, want haar naam is niet van onze lippen geweest en haar geest niet uit onze gedachten.

Wie zij was en hoe zij is geweest, spreekt in en door ons; ’t is alsof men haar hoort.

Het is de ervaring van de vrouwen bij het graf, voor wie Jezus zo dierbaar was.

Het is onze ervaring rond onze dierbaren.
Het is dat grote geheim van leven, waardoor wij geen woorden hebben.
Het is dat onnoembare en dus fluisteren wij, mensen,: God!'

Verstilling

Gebed

***A: Vader,
bron van liefde en leven;
onsterfelijk en eeuwig.
Bij het graf van Jezus,
waar doornenkroon en witte doeken
getuigen van zijn Leven,
bidden wij om liefde en leven
en eeuwig goed voor al onze dierbaren,
maar ook voor alle
ons onbekende mensenkinderen.
Amen.***

Verstilling

Eén kaars wordt gedoofd

Kruishulde

***Het kruis wordt naar voren gebracht en er wordt een bloemstuk geplaatst.
Ondertussen wordt er gezongen:***

*Dit is het kruis
waaraan de Redder van de wereld
heeft gehangen (2x)*

Na de kruishulde ontsteken we allen een waxinelichtje bij het kruis

Where you there

Voorbeden

L: In dit uur van eenheid rond het kruis van Jezus de Gezalfde, bidden wij voor alle christenen, van oost en west, van noord en zuid, om eenheid tussen de kerken en om waarachtige liefde die tot ontmoeting leidt.

V: Barmhartige God, Schepper en Verlosser,
Door Uw Zoon Jezus Christus hebt Gij een bonte verscheidenheid van mensen geroepen tot vrede, geluk en gemeenschap in Uw Naam.

A: Vergeef ons de zonde van de verdeeldheid en schenk aan alle christenen de geestdrift om te groeien in geloof, de inzet voor de komst van Uw Rijk, de stille bewogenheid voor hulde aan Uw Naam door Jezus, de gekruisigde, Uw Zoon en onze Heer.

L: In dit uur van stilte rond het kruis van Jezus Christus, bidden wij voor allen die Hem niet erkennen, die niet in God geloven of twijfelen aan Zijn bestaan.

Om een ontvankelijk hart voor al wat goed is, voor ieder signaal van waarachtig leven, voor ieder teken van hoop op een betere wereld.

V: Barmhartige God, in geloof en onzekerheid is Uw Zoon Jezus Christus de weg van de liefde ten einde toe gegaan.
Het kwaad heeft Hij gebroken, in de dood brengt Hij leven, de mens heeft Hij verzoend met U.

A: Maak ons voor wie twijfelen of niet kunnen geloven tot lichtende getuigen van hoop die alle wanhoop doorbreekt, van de genezende kracht van Uw liefde en van ware verbondenheid door Jezus, de gekruisigde, Uw Zoon en onze Heer.

L: In dit uur waarop het lijden van Jezus Christus ons stil maakt en wij in Zijn kruis het lijden van de wereld herkennen, bidden wij voor de zieken en stervenden, voor de slachtoffers van hongersnood en epidemieën, foltering en geweld, voor de gevangenen en vluchtelingen

en voor alle beproefden.

V: God, onze Vader, bron van troost voor iedere mens.

In het kruis van Uw Zoon schenkt Gij nieuw leven.

Laat het kwaad niet de overhand krijgen.

Inspireer mensen tot goede wil om de spiraal van geweld te doorbreken.

Geef velen de moed zich in te zetten voor de mensen in nood.

**A: Schenk ons allen de overtuiging, dat Gij deze ene wereld wilt
verlossen door Jezus, de gekruisigde, Uw Zoon en onze Heer.**

L: In dit uur waarop wij samen zijn rond het kruis van onze Heer,
bidden wij voor onze gemeenschap, voor alle aanwezigen
en afwezigen, voor hen waarvan wij de namen in ons hart dragen,
voor hen die wij vergeten zijn.

V: God, onze Vader door de kruisdood van Uw Zoon wilt Gij alle
mensen bijeen brengen.

Geen mens is uitgesloten, iedere mens draagt Gij in de palm van
Uw hand.

Laat groeien de liefde en verbondenheid.

Schenk ons de moed het kruis aan te kijken, het kruis in ons
bestaan, het kruis in de liefde.

**A: Vervul ons met bewogenheid voor iedere man, iedere vrouw,
elk kind in de omgeving omwille van de eenheid in Jezus, de
gekruisigde, Uw Zoon en onze Heer.
Amen.**

Slotgebed

V: Heer Jezus Christus,

Golgotha is ten einde, maar de
kruisweg gaat verder in het vele lijden
van de mensheid en de schepping.

In de dagelijkse berichten zien we
zoveel nood, horen we van

verschrikkelijke dingen die gebeuren.
Jezus, ook wanneer we ons afvragen:
Waarom zo veel leed? Waarom juist
ik. Waarom grijpt God niet in?

Dan zegt toch ons geloof: De wereld is
verlost. de dood is overwonnen, omdat
U Gekruisigde en Opgestane, met ons
lijdt en leeft.

Dank U Jezus voor deze hoop van
Pasen.

Dank U voor uw vriendschap en
trouw.

Amen.

Slotlied: Maak het stil

Maak het stil.

Kijk eens diep naar binnen,
voel wat je doen moet,
maak het stil.

Allen verlaten de synagoge in stilte

**Graag zien wij u morgenavond terug
Voor de Paaswake om 18 uur in de
oude kerk m.m.v. Aqua vitae**

*Kruisbeeld voormalige Theresiakerk
nu te vinden als landkruis in Hertme*

Ter overweging: Opstaan

We kennen allemaal wel momenten in ons leven dat we struikelen, vallen en soms diep in de put zitten.

Momenten dat we in de woestijn van ons eigen leven zitten.

Een troosteloos bestaan vol angst, verdriet en eenzaamheid.

Wij hebben niet voor die momenten gekozen maar deze momenten overkomen ons allemaal wel in het leven.

Op Goede Vrijdag zien we Jezus drie keer vallen onder het kruis, maar we zien Hem ook drie keer weer opstaan.

Voor het opstaan is kracht en moed nodig.

Het weer opstaan, verrijzen uit je eigen bestaan, na een moeilijke periode in je leven is een levenskunst en niet altijd gemakkelijk.

Juist op die momenten hebben we mensen nodig die ons helpen, mensen die ons bijstaan, in ons geloven en ons bestaan helpen meedragen.

Eén van die mensen is Simon van Cyrene, voor ons in deze tijd een familielid, vriend of vriendin die aanschuift, even een kop koffie komt drinken of ons meeneemt naar de stad.

Maar het kan ook Veronica zijn.

Een dierbare die ons even een spiegel voor houdt of zegt: “Waar ben je nu in Godsnaam mee bezig”.

Maar het kunnen ook vrouwen zijn die aan de kant staan en medelijden hebben.

Ook die mensen laten ons weten dat we er toe doen.

Dat ze nabij zijn in ons broze bestaan.

In de beelden van de kruisweg weten we dat we zelf ons levenskruis dienen te dragen.

Dat we zelf de kracht en moed moeten hebben om steeds opnieuw te herrijzen.

Maar ook dat er mensen zijn die ons daarbij steunen en helpen.

Die meelevende, meedragen en meelopen.

Als we elkaar willen steunen en er voor elkaar willen zijn in ons broze bestaan kunnen wij de opdracht van Pasen waarmaken.

Samen met Christus kunnen wij verrijzen, want Hij is altijd bij ons en laat ons nooit alleen.

Alleen in dat vertrouwen kan elke verrijzenis weer nieuw leven betekenen.